Комунальний заклад культури
"Донецька обласна бібліотека для дітей"

Орієнтири-2022

Серія
"За крок до планування"

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ БІБЛІОТЕК

Випуск 3

Маріуполь, 2021

УДК 023-047.74(072)
О-68

О-68 Орієнтири-2022 [Текст] : метод. матеріали до планування роботи б-к. Вип. 3 уклад. Л. В. Козінченко ; Комун. закл. культури «Донецька обласна бібліотека для дітей». - Маріуполь, 2021. – 26 с. – (Серія : За крок до планування).

Видання містить методичні рекомендації щодо створення плану роботи бібліотеки на 2022 рік. Для бібліотечних фахівців.

ВСТУП

Плани – це мрії знаючих людей.
Е. Фейхтерслебен

Фахівці комунального закладу культури «Донецька обласна бібліотека для дітей» підготували методичні рекомендації, які допоможуть при складанні плану роботи на 2022 рік. Головне завдання даних рекомендацій – допомога в складанні методично грамотного плану роботи, який відображає пріоритетні напрямки діяльності та інноваційні заходи, що забезпечують якісне бібліотечне обслуговування користувачів. Представлені загальні рекомендації, вказані напрямки стратегічного планування, наведені основні пам'ятні і ювілейні дати 2022 року, до яких можуть бути заплановані бібліотечні заходи.

ПРИ ПЛАНУВАННІ ЗАХОДІВ ЗА ДЕРЖАВНИМИ, НАРОДНИМИ, ПРОФЕСІЙНИМИ, ГРОМАДСЬКИМИ СВЯТАМИ ТА ЛІТЕРАТУРНИМИ ДАТАМИ РЕКОМЕНДУЄМО ВИКОРИСТОВУВАТИ:

- «Календар знаменних і пам'ятних дат», підготовлений спеціалістами Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого (Режим доступу: https://nlu.org.ua/calendar_dat.php?year=2022) .
- «Календарі на 2022 рік» на веб-сайті «Ділова Мова» (Режим доступу: https://www.dilovamova.com/index.php?page=142&year=2022).
- «Пам'ятні літературні дати 2022 року», підготовлений спеціалістами Національної бібліотеки України для дітей (Режим доступу: https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/629#page/1/mode/2up).
- «Калейдоскоп знаменних дат на 2022 рік», підготовлений спеціалістами Державної бібліотеки України для юнацтва (Режим доступу: http://4uth.gov.ua/kalejdoskop-znamennyh-dat-na-2022-rik/).
- «Календар знаменних та пам'ятних дат у 2022 році», підготовлений спеціалістами публічної бібліотека ім. Лесі Українки для дорослих м. Київ (Режим доступу: https://lukl.kyiv.ua/wp-content/uploads/2015/08/dati_2022.pdf).
- Які визначні та пам'ятні дати відзначатиме Україна у 2022 році можна подивитися тут: https://uk.wikipedia.org/wiki/2022_%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.

МІЖНАРОДНІ ДЕСЯТИЛІТТЯ ЗА РІШЕННЯМ ООН

2013–2022 роки – Міжнародне десятиліття зближення культур
2014–2023 роки – Десятиліття стійкої енергетики для всіх
2015–2024 роки – Міжнародне десятиліття осіб африканського походження
2016–2025 роки – Десятиліття дій ООН з проблем харчування
2018–2028 роки – Міжнародне десятиріччя дій «Вода для сталого розвитку»
2019–2028 роки – Міжнародне десятиріччя ООН щодо сімейних фермерських господарств
2021–2030 роки – Міжнародне десятиріччя Організації Об'єднаних Націй по відновленню екосистем
2021–2030 роки – Міжнародне десятиріччя науки про океан в інтересах сталого розвитку
2022–2032 роки – Міжнародне десятиріччя мов корінних народів

Календар ООН з відзначення у 2022 році міжнародних днів дивіться тут: (Режим доступу: https://www.dilovamova.com/index.php?page=142&calendar=un&year=2022).

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ООН ОГОЛОСИЛА

2022 рік роком дрібного рибальства та аквакультури

ЄС ОГОЛОСИВ

м. Гренобль (Франція) – «зеленою» столицею Європи
м. Каунас (Литва), Еш-сюр-Альзетт (Люксембург) – культурними столицями Європи

ЮНЕСКО ОГОЛОСИЛА

м. Гвадалахара (Мексика) – Всесвітньою столицею книги 2022

Місто буде використовувати культурні цінності, такі як бібліотеки, книжкові магазини, незалежні видавництва, а також всесвітньо відому міжнародну книжкову виставку, щоб поліпшити політику запобігання насильству.

Програма Гвадалахари зосереджена на трьох стратегічних напрямках:

- ✓ повернення громадського простору за допомогою читацької діяльності в парках та інших доступних місцях;
- ✓ соціальні зв'язки та згуртованість, особливо з дитячою читацькою аудиторією;
- ✓ зміцнення ідентичності сусідства за допомогою зв'язків між поколіннями, розповідей та вуличної поезії.

Виконавча рада ЮНЕСКО ухвалила рішення щодо відзначення нових пам'ятних дат у 2022–2023 роках, серед яких – дві ініціативи від України:

- **150-річчя** від дня народження оперної співачки Соломії Крушельницької;
- **300-річчя** філософа Григорія Сковороди.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ОГОЛОСИВ

2018–2028 рр. – Десятиліттям української мови (Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України» від 31.05.2018 р.№ 156/2018) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156/2018#Text).

300-річчя – від дня народження Григорія Сковороди (Постанова Верховної Ради України «Про відзначення 300-річчя з дня народження Григорія Сковороди» від 04.11.2020 р.№ 973-IX) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-IX#Text).

ПОСТАНОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИХ ДАТ І ЮВІЛЕЇВ У 2021 РОЦІ

04 червня – «День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», який відзначається щорічно (Постанова Верховної Ради України від 04 06 2021 р. №1490-IX) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1490-20#Text).

28 липня – День Української Державності (Указ Президента України від 24.08.2021 р. № 423/2021) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423/2021#Text).

УВАГА! Перенесення дати

12 серпня – День молоді в Україні буде відзначатися щорічно в Міжнародний день молоді. (Указ Президента України від 28.07.2021 р. № 333/2021) (Режим доступу: https://www.president.gov.ua/documents/3332021-39557).

Мета: підтримка прагнень української молоді до інтеграції у європейську спільноту, утвердження цінностей демократії та свободи, а також ураховуючи ініціативу молодіжних організацій та рухів.

19 жовтня – «Всеукраїнський День відповідальності людини», який відзначається щорічно (Постанова Верховної Ради України від 16.07.2021 р. №1705-IX) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1705-20#Text).

ПРИСТУПАЮЧИ ДО ПЛАНУВАННЯ НА 2022 РІК ПРОПОНУЄМО ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА НАЙБІЛЬШ АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ БІБЛІОТЕЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

Пріоритетні напрямки та завдання діяльності бібліотек:

- організація роботи бібліотеки як інформаційного, освітнього та культурного центру, який оперативно реагує на зовнішні зміни;
- забезпечення доступності, оперативності та комфортності отримання інформації користувачами бібліотеки, у тому числі, особами які мають певні обмеження, у тому числі, особами з інвалідністю;
- здійснення всебічного розкриття інформаційних ресурсів бібліотеки з використанням різних форм індивідуальної і масової роботи;
- формування інформаційної культури та культури читання користувачів;
- сприяння в процесі роботи систематичній освіті та самоосвіті на всіх рівнях;
- забезпечення можливостей для всебічного творчого розвитку особистості;
- вивчення досвіду діяльності інших бібліотек, з метою впровадження в практику роботи інноваційних форм обслуговування користувачів та бібліотечних послуг;
- популяризація бібліотеки (налагодження зв'язків з партнерами, спонсорами, меценатами, проведення презентацій, культурно-інформаційних заходів);
- проведення соціологічних досліджень з метою виявлення інтересів і потреб користувачів, а також отримання оцінки якості надаваних бібліотечних послуг.

Пріоритетні напрямки роботи бібліотек обґрунтовано у:

- **Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»** (Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр).
- **Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року** «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 219-р.) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80#n8).
- **Довгостроковій стратегії розвитку української культури – стратегії реформ** (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2016 р. № 119-р.) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2016-%D1%80).
- **Стратегії розвитку читання на 2021–2025 роки «Читання як життєва стратегія»**: Проєкт (Режим доступу: https://mkip.gov.ua/files/pdf/%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%A2%D0%95%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%92%D0%98%D0%A2%D0%9A%D0%A3%20%D0%A7%D0%98%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf).

- **Стратегії людського розвитку** (Указ Президента України №225/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року) (Режим доступу: https://www.president.gov.ua/documents/2252021-39073).
- **Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року** (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р № 366-р.) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text).
- **Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027** роки (Постанова Кабінету Міністрів України від 05.серпня 2020 р.№695-2020-п) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11).
- **Державній цільовій соціальній програмі національно-патріотичного виховання на період до 2025 року** (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. № 673) (Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-cilovoyi-socialnoyi-programi-nacionalno-patriotichnogo-vihovannya-na-period-do-2025-roku-ta-vnesennya-zmin-do-deyakihi-i300621-673).
- **Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»** від 25 квітня 2019 року № 2704-VIII (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text).

Продовжують діяти національні стратегії:

- **Національна молодіжна стратегія до 2030 року** (Указ Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021 (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text).
- **Національна стратегія у сфері прав людини на період до 2021-2023 рр**. (Указ Президента України від 24. Березня 2021 року № 119/2021) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text).
- **Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»** (Указ Президента України від 09 лютого 2016 року № 42/2016) (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016#n14).

Видання Донецької обласної бібліотеки для дітей на допомогу у складанні плану:

До уваги бібліотекарів інформаційно-бібліографічні видання, які будуть корисними при складанні плану роботи бібліотеки:

- ✓ **календар літературних та культурно-мистецьких дат на 2022 рік «Талант. Натхнення. Надбання»;**
- ✓ **календар «Славетний книжчин ювілей» (книги-ювіляри-2022);**
- ✓ **Інформаційно-бібліографічне видання «Донеччина: історія та сьогодення»**.

☝ **УВАГА! У 2022 році відзначаємо 90-річчя утворення Донецької області**.

Звертаємо увагу бібліотекарів, що у **Інформаційно-бібліографічному виданні «Донеччина: історія та сьогодення»** відображені найбільш значимі та цікаві події суспільно-політичного, соціально-економічного, наукового та культурно-мистецького життя області, факти життєдіяльності видатних людей, чиї імена нерозривно пов'язані з історією краю. Познайомитися з матеріалами ви можете на сайті ДОБД, у розділі «Кейс бібліотечних порад» (підрозділ «Календар знаменних дат»). Мета цього видання – допомогти бібліотекарям, працівникам музеїв, освітянам, викладачам вищих та середніх навчальних закладів, краєзнавцям, усім, кому небайдужа рідна земля, у набутті та поширенні знань про історичне минуле та сьогодення Донецького краю. Довідкове видання представлено розділами: «Хроніка знаменних і пам'ятних дат», «Цього року виповнюється»; довідково-пошуковим апаратом (зміст, іменний покажчик, список скорочень). Деякі дати супроводжуються текстовими довідками, бібліографічними списками до них, фотографіями та ілюстраціями.

Ознайомитися з видавничою продукцією ДОБД можна на сайті Донецька обласна бібліотека для дітей.

При плануванні необхідно звернути увагу на обласні програми

Обласні програми, які продовжують діяти у 2022 році:

- **Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року** (Режим доступу:https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/strategy/strategiy2027/2020/20.03.2020/Strategy-2027.pdf).
- **План заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року»** (Режим доступу: https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/strategy/strategiy2027/2020/20.03.2020/Action%20plan_2021-2023.pdf).

Рекомендуємо звернути увагу на наступні напрямки Плану:

2.5. «Гідна країна для гідних людей» – проєкт регіонального розвитку (від 14–35 років). Протягом 3-х років буде проведений військово-патріотичний вишкіл «Джура – Гвардієць Приазов'я»;

2.8. «Сімейні цінності української родини» – проєкт регіонального розвитку;

2.18. Розвиток бібліотек як сучасних культурно-освітніх та інформаційних центрів – проєкт регіонального розвитку.

- **Цільова соціальна Програма національно-патріотичного виховання в Донецькій області на 2021-2025 роки (Режим доступу:** https://dn.gov.ua/news/zatverdzheno-programu-nacionalno-patriotichnogo-vihovannya-v-doneckij-oblasti-na-2021-2025-roki).

ОРІЄНТИРИ ПЛАНУВАННЯ У 2022 РОЦІ

План роботи бібліотеки на 2022 рік може бути винятковим та гнучким, в залежності від того, яким саме питанням буде вирішено приділити найбільше уваги. Щоб бібліотеки залишалися актуальними – мислення, планування та увага повинні бути зосереджені не лише на книзі, абонементі та запитах, а й спрямовані до планомірного створення зв'язків з громадою. Щоб успішно працювати, не слід забувати і про віртуального користувача, відображаючи роботу бібліотеки у соціальних мережах, враховуючи усі різноманітні сучасні соціально-економічні, освітні та культурні аспекти спільноти, і все це в умовах пандемії COVID-19, яка на жаль не вщухає.

Пандемія COVID-19 продовжує створювати неочікувані виклики для бібліотек, які адаптуються до них та виробляють свої стратегії розвитку, зробивши стрибок у нові правила соціальної практики, але є виклики, які ми все ще маємо подолати:

- вплив безпрецедентних заходів безпеки, що необхідні для здоров'я наших громадян, на подальше функціонування публічних просторів бібліотек;
- цифрова нерівність населення;
- спроможність бібліотек на стале та успішне життя «в цифрі» та ін.;
- життя бібліотек після пандемії набуде нової якості.

Отже, ми маємо думати та планувати:

- що бібліотеки та бібліотекарі можуть дати спільноті в умовах пандемії та фізичного дистанціювання?
- як після пандемії зміниться користувач бібліотеки та що стане пріоритетним для нього?

ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА: ЩО НОВОГО?

(Лагута Людмила – головний бібліотекар НБУ ім. Ярослава Мудрого, Жовтень 8, 2021)

На жаль, інформація про поширення та профілактику COVID-19 – не втішна. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 №1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» залежно від епідемічної ситуації в регіоні або районі чи місті обласного значення може бути встановлений рівень епідемічної небезпеки поширення COVID-19.

Новими правилами визначається можливість одночасного встановлення по всій території країни «зеленого» або «жовтого» рівня карантинних обмежень, «помаранчевий» та «червоний» буде визначатись в межах регіону. Але ситуація в окремих регіонах стрімко погіршується…

Зупинити поширення інфекції зможе введення «червоних зон».

У разі запровадження в регіоні «червоного» рівня епідемічної небезпеки передбачена заборона на роботу закладів культури, окрім історико-культурних заповідників, проведення кіно-та відеозйомки.

І знову постане питання переведення працівників на віддалену роботу

За цей час неодноразово змінювалось трудове законодавство. Зокрема, з 27 лютого діють нові правила гри для сторін трудових відносин, адже набув чинності Закон України № 1213-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу».

Закон розмежував дистанційну та надомну роботу як дві окремі форми організації праці, які відтепер регулюються окремими статтями Кодексу.

Що треба знати керівникам і фахівцям бібліотек про дистанційну роботу?

Нагадаємо, що **дистанційна робота** – це форма організації праці, за якої робота виконується працівником поза робочими приміщеннями чи територією власника або уповноваженого ним органу, в будь-якому місці за вибором працівника та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (див. ст. 60.2 КЗпП).

Тобто, дистанційні працівники можуть працювати у будь-якому місці за власним вибором (хоч на дачі, хоч на курорті…). При цьому саме працівник має створити для себе безпечні і нешкідливі умови праці. Водночас, він має бути на зв'язку з роботодавцем за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

За умови дистанційної роботи на працівника правила внутрішнього трудового розпорядку не поширюються. Він/вона розподіляє робочий час на власний розсуд — може працювати хоч рано вранці, хоч пізно ввечері.

Залишаються діючими і норми тривалості робочого часу:

- нормальна тривалість — до 40 годин на тиждень;
- скорочена (для певних категорій працівників) — до 24 або 36 годин на тиждень.

√ Дистанційному працівнику гарантується період вільного часу для відпочинку й харчування — період відключення. У цей час працівник може не відповідати на повідомлення чи телефонні дзвінки роботодавця.

√ Законодавство не визначає переліку робіт, які можуть виконуватися дистанційно. Роботодавець/директор самостійно вирішує, чи може робота виконуватися поза межами бібліотеки.

Окрім цього, за можливості й наявності ресурсів закон дозволяє переводити на дистанційну роботу:

- вагітних жінок;
- працівників, які мають дитину віком до трьох років або доглядають за дитиною до шести років (за медичними показаннями);
- працівників, які мають двох або більше дітей віком до 15 років або дитину з інвалідністю;
- батьків або опікунів дитини або особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи;
- працівників, щодо яких на робочому місці були вчинені дії з ознаками дискримінації — тимчасово на два місяці.

Впровадження тимчасового дистанційного режиму роботи для працівників здійснюється за допомогою наказу (розпорядження). Працівники мають бути ознайомлені з наказом упродовж двох днів із дня ухвалення, але до запровадження дистанційної роботи.

ВАЖЛИВО! Перевести працівника на дистанційну роботу можна лише за його згодою. Переведення за ініціативи роботодавця/керівника вважатиметься зміною істотних умов роботи, про що працівників необхідно попереджати за два місяці.

З 16 липня 2021 року діє типова форма трудового договору для дистанційної роботи (затверджена Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження типових форм трудових договорів про надомну та дистанційну роботу» від 05.05.2021р. за № N 913-21).

Договір передбачає обов'язковість:
– найменування роботи, професії або посади працівника;
– трудові функції;
– терміни дії договору;
– умови оплати праці;
– тривалість робочого часу й відпочинку;
– порядок і терміни забезпечення обладнанням, програмно-технічними та іншими засобами та/або розмір, порядок і терміни виплати працівникам компенсації за використання належних їм або орендованих ними засобів та інших відшкодувань витрат;
– порядок і терміни подання звітів про виконану роботу.

☝ **ВАЖЛИВО!** Дистанційна робота передбачає оплату праці в повному обсязі не рідше двох разів на місяць.

☝ **ВАЖЛИВО!** Роботодавець має забезпечити дистанційного працівника обладнанням та засобами для виконання професійних обов'язків. Неодмінно безпечними й у належному стані (див. ст. 153. Створення безпечних і нешкідливих умов праці КЗпП).

Якщо підлеглий використовує власні засоби для потреб підприємства, варто домовитися з ним про розмір і порядок відшкодування їхнього зношування (амортизацію), витрат на використання (електроенергія, інтернет, заміна витратних матеріалів). **Стаття 125 Кодексу Законів про працю** передбачає, що працівники, які використовують свої інструменти для потреб підприємства, установи, організації, мають право на одержання компенсації за їх зношування (амортизацію), а роботодавці, за погодженням із працівником, визначають розмір такої компенсації та можуть її виплатити. *Але ж ідеться про право, а не про обов'язок.*

Після завершення карантину (або за потреби раніше) працівники можуть відновити звичайний режим роботи.

Для цього працівники мають написати заяву, а роботодавець/керівник — видати наказ (розпорядження) про припинення дистанційної роботи та відновлення звичайного режиму роботи, **зазначивши:**

– причину зміни режиму роботи: закінчення карантину, скасування обмежувальних заходів, відновлення роботи транспорту тощо;
– дату припинення дистанційної роботи;
– дату виходу працівників на роботу;
– перелік працівників із зазначенням їхніх посад;
– порядок ознайомлення працівників із наказом та зміною режиму роботи.

Працівники, які вирішили й надалі працювати віддалено, мають написати про це заяву. На її підставі видається наказ (розпорядження), з яким його ознайомлюють.

Для профілактики захворювання продовжуємо, і особисто, і закликаючи наших користувачів, дотримуватись стандартних рекомендацій :

- √ часто мити руки або обробляти дезінфекційними засобами;
- √ під час кашлю та чхання прикривати рот і ніс паперовою хустинкою, уникати тісного контакту з усіма, хто має гарячку та кашель;
- √ маючи підвищену температуру тіла, кашель й утруднене дихання, якнайшвидше звертатись до лікаря або до контакт-центру МОЗ за номером 0 800 60 20 19;
- √ не споживати сирих чи недостатньо термічно оброблених продуктів тваринного походження.

Сьогодні в соціальних мережах (електроні представництва бібліотек) спостерігається неабиякий спалах творчості та винахідливості від бібліотек і бібліотекарів. Такі ініціативи розширили територію впливу бібліотеки, вийшовши за межі територіальної громади.

Онлайн-сервіси (інструменти) — це програми, які не вимагають установки на комп'ютер і працюють на віддаленому сервері («в хмарі»). Сучасному бібліотекарю неможливо обійтись без інформаційних технологій. Потрібно вміти та знати як ними користуватися. Тож представляємо вашій увазі деякі онлайн-сервіси, які допоможуть зробити вашу роботу яскравою та оригінальною.

1. **Створення хмар слів власноруч** (**Режим доступу**: https://naurok.com.ua/post/internet-resursi-dlya-stvorennya-hmar-sliv-vlasnoruch). Добірка зручних і функціональних програм, за допомогою яких можна створити власні хмари слів за дизайном на будь-який смак.
2. **Створення інфографіки** (**Режим доступу:** www.thinglink.com). Це дуже простий інструмент, який дозволяє створити інтерактивний матеріал при мінімумі витрат. Є можливість додати посилання на що завгодно: фото, відео, аудіо, на який будь сайт Використовуйте цей сервіс для публікацій збагачених інформацією фотографій на сайт або соціальних мережах Facebook, Twitter, Tumblr, Edmodo, Google+, Pinterest. Є додаток для смартфонів.
3. **Створення ребусів** (**Режим доступу:** http://rebus1.com/ua). Під час проведення масових заходів для зацікавлення аудиторії доводиться включати загадки, ребуси. Особливо це актуально для дитячих бібліотек.
4. **Генератор QR-кодів** (**Режим доступу**: http://qrcodes.com.ua/ ще https://ru.qr-code-generator.com/). На сайті qrcodes.com.ua кожний користувач може створити собі QR vCard персональну сторінку з контактами и QR-кодом.
5. **Створення інтерактивних плакатів** (**Режим доступу:** https://www.twiddla.com/). Twiddla - це Інтернет-дошка для сучасного класу. Розмітьте вебсайти, графіку та фотографії або починайте малювати на порожньому полотні. Переглядайте веб-сторінки зі своїми користувачами або зробіть цей сеанс віддаленого навчання більш продуктивним, ніж будь-коли.
6. **Створення анімації, коміксів** (**Режим доступу:** https://uk.soringpcrepair.com/how-to-create-comics-online/). Мальовані історії мають величезне число шанувальників і серед дорослих читачів. До того ж, раніше комікси були дійсно серйозним продуктом: для їх створення потрібні спеціальні навички і чимало часу. Тепер же зобразити свою історію може будь-який бажаючий користувач ПК.

Враховуючи це — бібліотеки мають змінити орієнтацію: визначити пріоритети «на сьогодні» та «на майбутнє», відокремити найважливіше, з'ясувати, які навички, знання та завдання можуть допомогти швидко виконувати роботу дистанційно, здійснити ревізію можливостей та наявних ресурсів (трудових, технологічних, технічних тощо).

НАЙКРАЩІ ДЕСЯТЬ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ БІБЛІОТЕКАРІВ

Бібліотекарі, які завжди впевнено почувалися на гребені інформаційної хвилі, нині сконцентрували увагу на поглибленні інформаційно-комунікаційної взаємодії. Бібліотека — це не просто будівля з книжками, а ще й необмежений простір для ініціативи і творчості, у якому кожен може отримати необхідні інструменти для саморозвитку. Стрімке проникнення інтернет-технологій у робочу діяльність і повсякденний побут людей вимагають активного вивчення та використання веб-сервісів.

1. Сервіси Google. Щоб отримати змогу повною мірою користуватися продуктами Google, необхідно мати обліковий запис Google, або, як мінімум, використовувати обліковий запис поштової скриньки.

Найбільш популярними та корисними україномовними сервісами компанії є:

Gmail Служби Google надають кожному користувачеві акаунт Gmail з персональною електронною адресою. Google Docs — безкоштовний онлайн-сервіс для роботи з документами, таблицями та презентаціями (пакети сумісні з Word, Excel, PowerPoint).
Google Drive — онлайн-сервіс для зберігання файлів користувачів у «хмарному сховищі».
Google groups — завдяки службі Google groups можна створювати дискусійні групи, щоб спілкуватися в режимі онлайн або електронною поштою.
Google Calendar — безкоштовний веб-застосунок для таймменеджменту, розроблений Google.

Окрім цих сервісів існують інші, наприклад: **Youtube** — соціальний сервіс, призначений для зберігання, перегляду і обговорення цифрових відеозаписів, **Google Sites** — сервіс для створення повноцінних веб-сторінок, як для власників акаунтів Google, так і незалежних користувачів, **Google-maps** — сервіс векторних та растрових (фотознімків з літаків та супутників) географічних карт, **Google Hangouts** — сервіс для організації групового чату, обміну фотографіями та здійснення відеовикликів як з комп'ютера, так і з мобільного телефону до 10 учасників), **Google Duo** — додаток з функцією відеочату, який надає можливість проводити захищені від прослуховування відеозустрічі та інші, які можуть бути успішно застосовані бібліотечними працівниками у своїй роботі.

2. Facebook — найвідоміша соцмережа, яка дозволяє вести групові відеочати за допомогою додатку Facebook Messenger. А Facebook Live дозволяє транслювати відео наживо зі свого мобільного пристрою.

3. Canva — безкоштовний сервіс створення дизайнів, який дозволяє і новачкам, і професіоналам працювати індивідуально та у команді, розробляючи макети оголошень, флаєрів, банерів, плакатів, логотипів, відео, презентацій, інфографіки, буклетів, сертифікатів, розкладу занять, звітів тощо. Під час роботи можна

використовувати або, за потреби, творчо змінювати готові шаблони дизайнів, завантажувати власні фото і текстові матеріали.

4. Skype — дозволяє здійснювати аудіовиклики, проводити відеоконференції, презентації, демонструвати зображення на екрані під час виклику. Також виклики Skype можна записувати.

5. SlideShare — дозволяє ділитися презентаціями, інфографікою, документами.

6. Zoom.us — надає можливість проводити відеоконференції, записувати відеовиклики, спілкуватися в чаті.

7. Slack — корпоративний мессенджер, який збирає в одному вікні обговорення в загальних темах, приватних групах і особистих повідомленнях. Також сервіс має власний хостинг, режим прев'ю зображень і дозволяє здійснювати пошук серед усіх повідомлень. Крім того, Slack підтримує інтеграцію з майже 100 сторонніми сервісами.

8. Trello — спільний інструмент управління проєктами, який дозволяє легко організовувати та визначати пріоритетність завдань.

9. FreeConferenceCall.com — інструмент для проведення аудіо- та

відеоконференцій до 1000 учасників.

10. TurboScan — мобільний додаток, який дозволяє сканувати/фотографувати документи і зображення та перетворювати їх у PDF.

Обирайте те, що найбільше підходить саме вам для професійного спілкування, планування роботи та організації робочого часу.

ДИСТАНЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИТСУВАЧІВ: ЯКИМ ЙОМУ БУТИ?

Бібліотеки Донеччини, України та світу продовжують активне «онлайн-життя», яке орієнтоване на обслуговування віртуального користувача. Тому актуальними стали питання: Що? і Як? публікувати на вебсайтах та сторінках представництв бібліотек у соціальних мережах.

Навіщо бібліотеці створювати сторінку/групу в соціальних мережах?

Відкриття представництва в соціальних медіа дає бібліотеці цілий ряд переваг:

- з'являється можливість заявити про бібліотеку величезній аудиторії;
- соціальні мережі руйнують межі — це їх головна перевага. Сторінка / Група в соціальній мережі — це пряме спілкування з читачами, які, можливо, стануть вашими друзями і партнерами;
- ви можете оперативно дізнатися думку користувачів з приводу проведеної акції, послуг бібліотеки, зміни режиму роботи, з'ясувати їх побажання і переваги;
- представництво дає можливість миттєво повідомити більшій аудиторії про нові видання, конкурси, заходи і поширити цю інформацію далі;
- можливість рекламувати діяльність бібліотеки, формуючи її позитивний імідж.

Головні завдання при просуванні в соціальних мережах

- вірно відбирати публікації;
- використовувати креативні рішення і адаптувати тексти для кожної цільової аудиторії.

Користувачі використовують соціальні мережі заради контенту і спілкування. Їм подобається читати захоплюючі замітки, робити репост веселих картинок, коментувати і обговорювати з друзями останні новини. Публікації повинні бути живими, своєчасними, що викликають захват, обурення, співчуття (емоцію).

Надання послуг та віртуальний користувач

Интернет сьогодні надає можливості для дистанційного, тобто зовнішнього бібліотечного обслуговування та формування ефекту присутності. Сучасний користувач, використовуючи для роботи комп'ютер, смартфон, планшет, набирає адресу бібліотеки. При цьому його цікавлять тільки швидкість, повнота отримання інформації, якість обслуговування, можливість діалогу з бібліотекарем через мессенджер або скайп. Є всі передумови розглядати дистанційне обслуговування як нову перспективну бібліотечну технологію. Багато бібліотек успішно застосовують цю форму, проте поки вона не отримала широкого розповсюдження. До того ж, для цього не створені нормативна, методична і правова бази, але присутність бібліотек у всесвітній мережі необхідно розвивати, бо по-перше — це вимога часу, необхідність під час карантину (адаптивного), по-друге — можливість спілкування з віддаленими користувачами. Давайте розглянемо сучасні варіанти і режими дистанційного надання бібліотечних послуг та визначимо позитивні відзнаки цього виду обслуговування.

Обслуговування у режимі skype

Надає певні переваги: читач контактує безпосередньо з бібліотечним фахівцем, бачить на моніторі співрозмовника і задає йому питання. Він не пов'язаний будь-яким регламентом, обов'язковою термінологією, йому не обов'язково чітко формулювати запит, так як можна уточнити його в процесі спілкування.

Обслуговування в режимі діалогу

Режим діалогу — консультативний. Тривалість і зміст консультацій не можуть бути регламентовані і визначаються в кожному випадку індивідуально. Переваги: можливість спілкуватися та отримувати консультації з різних бібліотек області, країни.

Формування та обслуговування читацьких форумів

Переваги: виявлення тематичних інтересів різних груп читачів і формування на цій основі тематичних форумів. Бібліотека повинна ініціювати читацьку активність форумів — пропонувати інформацію, теми для спілкування, аналізувати запити учасників форуму.

Дистанційні читацькі конференції

Відкривають принципово нові можливості для роботи з читачами, які, вибравши відповідну тему, можуть зареєструватися і взяти участь в такому заході.

Прямі ефіри і вебінари

Ці форми роботи все частіше бібліотекарі запроваджують в роботу для проведення масових заходів у соціальних мережах: читають казки, публікують огляди книг, добірки мультфільмів, знімають на відео лялькові вистави тощо, таким чином створюючи власний на відео-контент.

Переваги дистанційних заходів можуть бути продемонстровані також на прикладі виставок нових надходжень. Дистанційний варіант дозволяє представляти нові книги списками літератури, посиланнями на подібні публікації інших або тих же авторів. Ще одна перевага, це – можливість вести діалог щодо кожної книги яка експонується. Тобто, виставку можна змусити «говорити». Але хотілося б зауважити, що дистанційні конференції та виставки вимагають ретельної підготовки.

Робота бібліотеки у соціальних медіа

Робота в соціальних мережах є важливою частиною маркетингової комунікації бібліотеки, яка дозволяє миттєво звернутися до всієї цільової аудиторії, виявити її потреби, своєчасно анонсувати нові послуги, забезпечити зворотний зв'язок. Системна і професійна робота в мережі дозволить навіть найменшій (сільській) бібліотеці стати для людей більш значущою.

Пропонуємо звернути увагу на методичні рекомендації «Реклама бібліотеки у соціальних медіа» розроблені фахівцями ДОБД. Дані методичні рекомендації - це спроба знайти шлях бібліотеки до читача. Видання розраховано на допомогу бібліотечним фахівцям, щодо створення та просування представництв бібліотек у соціальних медіа.

Робота над популяризацією бібліотек

Ще одне питання, про яке обов’язково треба не забувати під час планування роботи бібліотеки – це заходи з її популяризації. Річ у тім, що в Україні бібліотеки є не такими популярними, як в інших європейських державах. Тож зараз постають задачі, направлені на підвищення популярності бібліотек серед мешканців громад. Створення привабливого іміджу бібліотеки та збільшення відвідуваності бібліотек – запорука того, що ставши інформаційно-культурним центром громади питань щодо її ліквідації виникати не буде.

Загалом, сучасні європейські бібліотеки підпорядковані таким цілям:

- бібліотека як місце зустрічі;
- бібліотека як місце навчання;
- бібліотека як місце натхнення та дозвілля;
- бібліотека як місце активних дій.

Пріоритетні напрями діяльності бібліотек України обґрунтовані у Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України». Вони спрямовані на:

- консолідацію суспільства;
- дотримання європейських цінностей, інтеграцію у європейське співтовариство;
- підвищення якості життя;
- рівний доступ до інформації, знань і культурного надбання.

Дієва допомога у плануванні роботи бібліотек – Маніфест Української Бібліотечної асоціації «Бібліотеки в умовах кризи», де визначені такі пріоритети діяльності бібліотек:

- Бібліотека відкрита і доступна для всіх;
- Бібліотека – центр громади;
- Бібліотека сприяє формальній і неформальній освіті;
- Бібліотека організовує екологічне просвітництво;
- Бібліотека – це територія єдності;
- Бібліотека створює гармонійний комунікаційний простір для суспільної взаємодії;
- Бібліотека організовує доступ громадян до офіційної інформації та адміністративних послуг;
- Бібліотека – це організатор доступу до достовірних джерел інформації;
- Бібліотека сприяє розвитку поваги до рідної мови й мовному розмаїттю;
- Бібліотека надає підтримку у вирішенні життєво важливих питань внутрішньо переміщеним особам, учасникам ООС та їхнім сім'ям, сприяє волонтерському руху та благодійництву;
- Бібліотека допомагає долати правову незахищеність, поширює правові знання.
- Бібліотека надає допомогу у формуванні ціннісних орієнтирів особистості і суспільства;
- Бібліотека запобігає соціальному виключенню;
- Бібліотека зберігає і популяризує культурно-історичну спадщину країни, регіону і місцевої громади як основу національно-патріотичного розвитку особистості.

У зв'язку з цим рекомендуємо звернути увагу на:

- розвиток привабливої бібліотеки через розширення та вдосконалення спектру інформаційно-бібліотечних послуг;
- виховання патріотизму засобами бібліотечного впливу;
- популяризацію літератури правопросвітницького спрямування;
- формування системи інформаційної підтримки освітньої структури міста (селища);
- розвиток інформаційної культури та культури читання (бібліотека для дітей – гарант повноцінної необмеженої інформації для дітей);
- організацію інтелектуального дозвілля і спілкування;
- формування у дитини системи життєвих цінностей, сприяння їх соціальній адаптації;

- організацію спілкування в руслі рішень соціально-психологічних конфліктів оточення (психологічне розвантаження, контакт-вихід із самотності методами арттерапії);
- сприяння культурному розвитку творчої особистості;
- розширення координаційної роботи з громадськими організаціями і установами, що опікуються дітьми, навчальними, позашкільними і дошкільними закладами;
- перевірку книжкового фонду з метою його актуалізації та звільнення від непотрібного баласту;
- пошук додаткових джерел фінансування.

17 ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (ЦСР): ЯКІ ОРІЄНТИРИ ВИЗНАЧЕНІ ТА ЯК БІБЛІОТЕКИ СПРИЯЮТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ КОЖНОЇ ІЗ ЦІЛЕЙ

Орієнтир діяльності бібліотек — **Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»** (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text). Цілі сталого розвитку (ЦСР), яких на сьогодні дотримуються всі країни світу, встановлюють власні показники розвитку і включають 17 цілей і 169 конкретних завдань. Перелік ЦСР був офіційно затверджений на засіданнях Генеральної Асамблеї ООН в кінці вересня 2015 року.

Цілі сталого розвитку (чи Глобальні цілі) прийняті на саміті ООН у 2015 році до 2030 року, і є продовженням Цілей розвитку тисячоліття. Головна мета цілей сталого розвитку — покращити життя на Землі, у всіх країнах та територіях, та перетворити нашу планету на краще місце для життя.

17 глобальних цілей розподіляються на 86 окремих завдань розвитку. Вони взаємопов'язані — успіх одного із них залежить від вирішення завдання іншого. До їх досягнення залучаються держава, бізнес і громадянське суспільство усіх країн світу. Кожна з країн має власний контекст, і відповідно, акцентується на певних цілях.

Свій внесок у вирішення глобальних завдань докладають і бібліотеки

Бібліотеки — унікальні соціальні інституції, які можуть бути включені в усі галузі та сфери суспільного життя і мають великий потенціал долучитися до їх інтенсивного розвитку. Це ж саме можна сказати і про досягнення ЦСР. Тут бібліотекарі спроможні впливати як на виконання завдань на шляху до Цілей, так і на те, щоб до їх реалізації долучилося якомога більше людей.

Як це можна зробити?

Насамперед, звичайно, через колекції бібліотечних фондів, паперові та електронні. Через освітні та просвітницькі заходи. Через популяризацію та дієві акції.

І про це все можна довідатись, пройшовши новий освітній онлайн-курс «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку».
Цей онлайновий курс присвячений ролі бібліотек у досягненні Цілей сталого розвитку. Автори курсу в доступній формі пояснюють слухачам сутність кожної Цілі та демонструють можливості й успішні приклади, як бібліотеки сприяють їх досягненню. Тут наведений досвід українських та зарубіжних бібліотек, як і що конкретно можна робити у бібліотеках по кожній із 17 цілей.

☝ **ВАЖЛИВО! Онлайн-курс: «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку»** — на платформі Відкритий Університет Майдану (ВУМ).

Програму підтримують тринадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ДЛЯ ДЕТАЛЬНОГО ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:

1. Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (Режим доступу: https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825).

2 Впровадження в роботу бібліотек України для юнацтва, молоді Цілей сталого розвитку [Електронний ресурс] : метод. матеріали / уклад.: Л. Рабаданова, Ю. Ворона ; ред.: С. Чачко, В. Кучерява, Н. Лінкевич ; Держ. б-ка України для юнацтва. – Київ : [б. в.], 2017. – 48 с. – (Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0ByoT_RolsdS4T2FfM3FLWVJQYUU/view).

3. Пашкова, Валентина. Бібліотеки і реалізація Порядку денного ООН до 2030 р. [Текст] / В. Пашкова // Бібліотечна планета. – 2017. – № 1. – С. 6 – 10.

4. Цілі сталого розвитку: Україна: Національна доповідь (Режим доступу: https://goo.su/8zmj.

5. Цілі сталого розвитку для дітей України : Національна доповідь. – Режим доступу: http://knowledge.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/SDGsForChildren-NationalReport.pdf?fbclid=IwAR2xh02OwoiGG-1nmhBYwOk7hR2WabjWpCXmgJX7NidI2U7PYb2kpeyjFNg

Престиж бібліотеки та професії бібліотекаря залежить від рівня професійної майстерності її працівників. Тому підвищення кваліфікації залишається однією із важливих функцій роботи бібліотеки. Щоб стати справжнім фахівцем своєї справи, необхідно постійно навчатися, займатися самоосвітою, опановувати нові сучасні методи роботи, вивчати не тільки вітчизняний, а й зарубіжний досвід, особливо коли в бібліотеці працюють люди без спеціальної бібліотечної освіти.

Кожна бібліотека має розробити свою програму (систему) підвищення кваліфікації працівників, яка повинна ґрунтуватися на нових інтерактивних формах роботи з різної тематики та відповідати запитам, потребам фахівців бібліотек. Визначення тематики рекомендуємо проводити методом опитування.

Однією з форм самоосвіти є – дистанційне навчання, за допомогою якого можна самостійно отримати нові знання, оволодіти теоретичними та практичними матеріалами. Такий вид самоосвіти має свої переваги: адаптивність, приватність, наявність зворотнього зв'язку та можливість самостійно планувати навчання. Дистанційне навчання дає можливість усім фахівцям публічних бібліотек підвищувати фаховий рівень. Для цього необхідна наявність доступу до Інтернет та наявність комп'ютерної техніки. На сьогодні існує декілька дистанційних платформ, які радимо використовувати.

Дистанційне навчання в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв (Режим доступу: http://e-osvita.org.ua/). Радимо курс «Управління бібліотекою та нові послуги для користувачів» та «Електронне урядування та доступ до інформації у бібліотеках».

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Центр неперервної культурно-мистецької освіти (Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/instituti/institut-publichnogo-upravlinnya-ta-kadrovoji-politiki).

ВУМ (Вуличний Університет Майдану) – освітня ініціатива, яка поширює ідеї і сприяє розвитку громадянського суспільства в Україні (Режим доступу: https://vumonline.ua/about-project/).

ВГО Українська бібліотечна асоціація підготувала безкоштовні освітні онлайн курси: «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку», «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку» за підтримки Програми ООН із відновлення і розбудови миру.

Курси розміщено на платформі «Відкритий університет Майдану»:

- **«Бібліотека – відкритий публічний простір».** Курс орієнтований на працівників невеликих бібліотек (міських, районних, сільських), які щиро прагнуть зробити свою бібліотеку сучасною і відкритою для різних категорій користувачів;

- **«Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку».**Онлайн-курс (30 годин онлайн-лекцій) пояснює слухачам сутність кожної Цілі та демонструє можливості й успішні приклади, як бібліотеки сприяють їх досягненню.

Prometheus – перший та найбільший проєкт безкоштовної освіти для всіх та кожного в Україні (Режим доступу: https://prometheus.org.ua/). Для бібліотекарів будуть корисними курси: Медіаграмотність: практичні навички, Культура та політики, Децентралізація: від патерналізму до відповідального розвитку.

Дистанційна академія (Режим доступу: http://d-academy.com.ua/). Організаторами є Харківське обласне відділення (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація», дистанційна Академія ВГ «Основа», Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка.

Курси:

- ✓ **Дистанційний курс «Бібліотека в цифровому середовищі. Електронна бібліографія».**

Кожну навчальну програму можна використовувати для підвищення професійного рівня та отримання відповідного сертифікату з підвищення кваліфікації, який генерується (створюється автоматично) після успішного завершення курсу.

Актуальними у підвищенні професійних навичок залишаються фахові видання. У фондах ДОБД формуються фонди фахових видань, у тому числі і фахова періодика. З переліком фахових періодичних видань можна ознайомитися на сайті ДОБД у розділі «Фахова періодика».

В рамках системи підвищення кваліфікації бібліотечних працівників Донецька обласна бібліотека для дітей пропонує всеукраїнські та загальнообласні заходи, які потрібно включити до плану роботи.

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ЗАХОДИ У 2022 РОЦІ:

- Урочисте відкриття **Всеукраїнської естафети до Дня Соборності України**: передача рекордного калуського Рушника єдності (22 січня);
- **Всеукраїнський тиждень дитячого читання** (березень – квітень).

Конкурси:

- **Всеукраїнський конкурс плакатів до Всесвітнього Дня Землі «Майбутнє планети у наших руках»** у рамках Року збереження природи та живого миру в Україні , оголошеного президентом України (січень – квітень);
- **Всеукраїнський конкурс із правового просвітництва «Конституція для всіх: і великих, і малих»** до Дня конституції України (лютий – червень);
- **Всеукраїнський конкурс «Лідер читання»** у рамках відзначення 300-річчя від дня народження Г. Сковороди (червень – серпень);
- **Всеукраїнський дитячий літературний конкурс «Творчі канікули»** (червень – вересень);

Дослідження:

- **Всеукраїнське соціологічне дослідження «**Сучасний стан краєзнавчої діяльності бібліотек України для дітей» (II - III кв.);
- **Всеукраїнський моніторинг** «Мультимедійні технології у спектрі професійних навичок сучасного бібліотекаря» (III - IV кв.);
- **Всеукраїнський моніторинг** «Незадоволений читацький попит на сучасну українську книгу в бібліотеках для дітей» (IV кв.).

ОБЛАСНІ ЗАХОДИ У 2022 РОЦІ

Обласні мережеві акції, флешмоби:

(*місце проведення: група «Бібліотеки Донеччини» у соцмережі «Фейсбук»)*

- **Мережева акція «Твори Тараса – України гордість і окраса» (**поетичні голосні читання, березень);
- **Мережева акція «Григорій Сковорода: філософія життя і творчості»** літературно-мистецькі нариси (до 300-річчя від дня народження Г. Сковороди, листопад);
- **Мережева акція «Поетичний портрет Донеччини»** – відеозбірка віршів (до 90 річчя утворення Донецької області, липень);
- **Мережева акція «Донеччина як ARTEFACT»** – літературно-мистецькі нариси (до 90-річчя утворення Донецької області, липень);
- **Обласний патріотичний челендж «Держава, яку створює народ»** (доленосні етапи державотворення в Україні та її видатні особисті, липень);
- **Обласний флешмоб «Бібліоніч-2022»** (віртуальний гід по подіях «Бібліоночі-2022» серед бібліотек Донеччини, вересень);

Обласні конкурси:

- **Обласний конкурс для юних читачів «Я – майбутнє Донеччини»** (засновник Конкурсу управління культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації, організатор – комунальний заклад культури «Донецька обласна бібліотека для дітей», квітень-серпень).

Обласні заходи з для бібліотечних фахівців

До Всеукраїнського дня бібліотек:

- **Другий міжрегіональний бібліотечний форум,** (вересень).

Обласні семінари та навчання:

- **Обласний семінар «Промоція книги та читання: новітні підходи і можливості»** (для методистів та працівників відділі обслуговування, березень);

- **Обласний семінар «Бібліотека в сучасному форматі: професійні ідеї, творчі проєкти»** (для керівників систем публічних бібліотек області, заступників директорів по роботі з дітьми та методистів, листопад);
- **День професійного спілкування «Банк бібліотечних інновацій: творимо майбутнє разом»**, (квітень);
- **Професійний діалог «Сучасний бібліотекар: стереотипи та новий імідж»**, (жовтень).

І на закінчення – порада від відомої людини:

Генрі Форд сказав: «Той, хто припиняє вчитись, є старим, незалежно від того, 20 йому років чи 80. Той, хто постійно вчиться, залишається молодим. Найчудовішою річчю в житті є вічна молодість думки».

БАЖАЄМО УСПІХІВ У СКЛАДАННІ ПЛАНІВ РОБОТИ ТА ЇХ ПОДАЛЬШОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ!

Виробничо-практичне видання

Серія «За крок до планування»

Випуск 3

Орієнтири-2022

Методичні матеріали до планування роботи бібліотек

Укладач **Козінченко** Лілія Володимирівна

Оформлення А. О. Гром

Редагування О. П. Гуляєва

Відповідальний за випуск Ю. С. Василенко

ПР.МЕТАЛУРГІВ, 29,
М.МАРІУПОЛЬ,
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

(066)990-79-43
(0629)34-80-01

ДОНЕЦЬКА
ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА
ДЛЯ ДІТЕЙ